

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . . 20 кор
на пів року . . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . . . 1/70 кор

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
• 5½ год. пополудні.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» знаєть ся
п. Домбровського (Хорунжий) Експе-
диція місцева в Атеніях Со-
коловського в пасажі Габриана.

Рукописи звертають лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатаних вильні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
30 с. від стрічки.

Реформаційні і конституційні змагання в Росії*

В 169 ч. *Konservative Korrespondenz*, котру видає в Відні Альойзій Чесані, помістив п. Александер Барвінський ширшу статю під наведеним в долинні заголовком, котру тут подаємо перекладом.

Від кількох місяців появил ся в Росії могутний рух, котрий змагає до реформ теперішньої правительственной системи, домагає ся конституційного устрою російского царства. Рух сей виступив у всіх кругах російської суспільности від найнижших до найвисших з такою живловою силою, що цар був приневолений в маніфесті з 25. грудня мин. року приобіцяти певні реформи. З тої хвилі появляють ся від часу до часу так суперечні вісті про поручдіння тих реформ і про їх обсяг, що мимохіть треба в тім добачити з одного боку певне ваганє і колибанє кермуючих кругів в Росії, а з другого боку спосіб заради у великім заклопотаню і невідраднім положеню, в яке Росія попала наслідком східноазійских катастроф. Нема ніякого сумніву, що керманічі Росії лише під могутнім напором катастрофальних подій в східній Азії, котрі визнали неможливість теперішньої системи правительственной, надумали ся до певної уступчивости супроти сего реформаційного руху. Але не менше певне і се, що наколиб Росія могла виказати ся лише позорним успіхом на східноазійскім боевищу, відрочено би на довго приобіцяти реформи.

Як відомо, в окруженю царя побороють ся дві супротивні струї: одна з Побі-

* Reform- und Verfassungsbestrebungen in Russland vom Reichsratsabgeordneten Prof. Aleksander Barwiński.

доносцевим на чолі, котра намагає ся удержати ненарушеною російську самовладу, а друга під впливом Віттого і Ермолова, котра рада би вдоволити потребам часу і загальному напорови всіх верегв російської суспільности.

Поговори, розповсюджені недавно про евентуальну димісію Віттого, можуть стати лише доказом, що та перша струя, невтомимо намагає ся виплисти на верх. На се вказує також практикована міністром внутрішних справ метода проволіканя, котрий мав заняти ся потрібними приготвленями до скликаня Земского Собору. Одначе ледви чи можна сподівати ся, щоби російській силі воєнній повело ся на східноазійскім боевищу осягнути хочби позорний успіх (сея статя була написана перед двома тижнями. — Ред. Русл.), так само також неможливо так могутно виступаючі у всіх верствах населеня Росії змагання конституційні навіть з підмогою Трепових ітп. на довгий час зовсім згнобити або бодай здержати. Керманічі Росії будуть отже в найближшій будучині приневолені завести в царстві конституційний устрій. В якій формі і в якім обсягу, в тім згляді розходять ся погляди так російских кругів правительственных і російского загалу, як і погляди заграничних політиків, котрі висловлювали свої думки про російські відносини.

Царський указ з 25. грудня м. р. поручив комітетови міністрів виробити начерк конституції, але опісля віддано сю задачу міністрови внутрішних справ Булігіню. Одначе Булігін уявляв собі яко найдалше посунену уступку «Земский Собор» з доградним голосом, після взірця російских станових соборів в XVI. і XVII. стол., що не вдоволити би навіть найбільше уміркованих.

Вільнодумні російські круги і російске

дневникарство, переважно настроєне опозиційно, домагають ся конституційного устрою після європейских взірців, з центральним парламентом. Крайні живла вступають ся за загальним правом виборчим. В європейскім дневникарстві висловлюють майже без виїмки погляду, що Росія по усуненю самовлади і безконтрольної чиновничої системи, заведенем конституційного устрою зможе розвинути ся яко новочасна європейска держава і двигнути ся з важних поражень віднесених в східноазійській війні. Але можна почути голоси і то навіть із славянских кругів (н. пр. др. Крамарж), котрі уважають нинішню Росію недоспілою до парламентаризму в нашім розуміню, котрі думають, що російска інтелігенція повинна би вдоволити ся лише моральним впливом на державну управу, що самовлада в Росії до перва тоді зможе переіменити ся в конституційну монархію, наколи наслідком органічного розвитку а не уличної ворохобні російске населенє а не горстка інтелігенції так доспіє, що з повною свідомостю великої отвчальности зможе мати участь в правительстві.

Одначе при тім забуває ся, що як раз закостеніла самовлада спиняє всякий свободний рух, здержує подвигнене виспої осьвітї переіменою університетів в поліційній інституції, пригноблює народну просьвіту і виступає тим способом проти дозріваня і культурного розвитку народних мас. Навені в горі ради нагадують острогу, щоби той, що хоче навчити ся плавати, не йшов у воду, бо може втопити ся. Певно, що Росія навіть після введеня конституційного устрою буде перебувати ще чимало дитячих недуг, поки доспіє яко новітна, уладжена конституційна держава; але она вже й тепер має певні задатки, щоби вступити на таку дорогу розвитку.

ЯРОШЕНКО.

Исторична повість ОСИНА МАКОВЕЯ

(нагороджена «Михайловою премією» 1905 р.)

(Дальше).

XIII.

Дня 27-ого вересня зрана густа, холода мрака закрила всю хотинську околицю, так що на кільканацять кроків не можна було розпізнати чоловіка. А потім помаленьки, немов зо страхом, почав нападати перший сніг, перемішаний з дощем, і покрив землю легким сірим покривалом. Почивала ся зима несподівано скоро.

У наметі Сагайдачного були гості: Могила і Молодецький. Принесли вістку, що королевич має відвідати козаків сегодня, коли тільки перестане падати сніг. Йому вже ліпше; врешті від трох днів, як помер Ходкевич, не може спокійно влєжати, не вірить нікому і сам, хоч не зовсім здоров, бажає всего доглянути.

Сагайдачний сидів на постелі, підперши правою рукою ліву, що спочивала на хустиці, привязаній до шиї. Він змарнів дуже на тілі, його лице поблідло, тільки сині очі блистіли якось ще більше, як перше. Видко, мав горячку.

Помер пан Ян, царство йому небесне, тай мені вже до могили недалеко — говорив гетман сумно. — Загину я через отсю руку. Коли-б так у спокою, то вигоїв би, а тут... Ну, все одно! Нажив ся я вже доволі.

Могила з чемности почав потішати гетмана.

— Ет, не потішай мене, пане Могило, — не поможе. Коли-б тільки Бог дав скінчити якое щасливо сю потребу, іду в Лавру відмолювати свої гріхи і вже звідтам не виїду. Тільки біда, як довести до кінця сю халеу?

— Чого-ж хочеш, Петре? — відповів Молодецький. — Доси йде добре. Своїми хлопцями ти не повстидав ся. А тепер уже заносить ся на згоду... конець недалеко, відпичнем.

— Гарна мені згода, коли, як сам кажеш, продають козацьку шкуру... Отсе мене найбільше добиває. Ще з Ходкевичем можна було говорити, а тепер, відколи на його місце став Любомирський, сню ся, що Ляхи зрадять козаків. На сам остаток зрадять нас. Така нам подяка за нашу службу, за нашу кров...

— Се тільки такі чутки ходять — здогадував ся Молодецький.

— Не чутки... Коли хочеш знати, так від самого Томіа маю відомість, що при згоді загадують жадати видачі на смерть мене і всеї

старшини. Томша ненавидить Ляхів — і тому остеріг мене, ісланця прислав.

— Погано! — замітив Могила сумно.

— Ще й як погано! Стільки разів виратував я Ляхів з халеви, а тепер ось тобі за твое жито... Бідний наш нарід з такими сусідами. А присягають ся, що люблять нас, коли їм треба... а цілюють ся, обнимають ся... Приїде-ж до чого: відречуть ся нас, як сатани, тай по всім.

— Королевич не допустить до зради — сказав Могила.

— І я тільки на нього й маю надію та ще на Собіського... може й інші декотрі комісарі оборонять нас.

Хвилину мовчали всі, а потім гетман знову почав:

— Оттак то, пане Могило, ведеть ся у світі. Ляхови служи, а камінь за пазухою держи.

— Та я то, пане гетмане, уже й сам розбирав у своїй голові. Ходжу оттак по обові, слухаю, що люди говорять, і смутно мені. Думав я, думав про Молдову, а там і охота відійшла. По тій першій невдачі, коли нас дощ спинив від нападу, я махнув на все рукою; а тепер уже мені приходить на думку, чи не пійти б з вами на Україну, у Київ, і послужити свому народови.

При перестрою нинішнього самовладного царства в конституційну монархію треба буде числити ся конечно з історичним его розвитком, треба буде узглядити також історичну традицію, наколи ціле діло реформи має повести ся. Росія не є іменно одноцільною державою національною, але державою національностей, котра повстала із злуки історично-політичних індивідуальностей і лише перегадом наслідком централізації розвинула ся в одноціну на погляд державу.

На се звернув я бачність ще перед 30 роками в дописи тижневника „Die Reform“ видаваного у Відні Францом Шузелькою (Zu den historisch-politischen Individualitäten in Russland, Jahrgang 1874, Nr. 6).

(Конець буде).

Замах на Альфонса XIII.

В Парижі в середу по півночі доковано динамітовий замах на іспанського короля Альфонса XIII, однак замах на щастє не удав ся. В середу по галевім представленю в опері, коли король Альфонс XIII о год. чверть на першу по півночі повертав до палати Рояль, окружений ескортою кірасерів, нагло на улиці Ріволі хтось з товпи кинув бомбу під королівський півіз, яка вибухнула з великою детонацією.

Бомбу кинено перед повіз між коні і тій обстанові належить приписати спасене короля і зглядно невеликі жертви в людях, хотая замах виконано серед густої товпи людей, яка стояла по обох сторонах вузького шпаліру. Майже весь набій бомби застряг в животах коней, з яких один упав ранений на місці, а кілька інших одержали рани. В ескорті повстало замішанє, тимбільше що кілька їздців злетіло з ранених коней, однак король заховав цілковитий спокій. Ескорта скоро унорядковала ся і король поїхав далше, супроводжений голосними оваціями зібраної на улиці публіки.

Жертв в житю не було жадних. Відломки бомби ранили 5 осіб, іменно одного вахмістра, двох поліційних агентів, одну жінку і одну дитину. Всіх ранених відвезено до шпиталю.

Справцю замаху схоплено на місці. Був убраний в робітницьку блюзу, а виглядає на 20 літ віку і має походити з Барцельони, звідки приїхав умисно до Парижа для виконання замаху. Товпа кинула ся на него і побіла тяжко, заким поліція заопікувала ся ним. Праве око стратив, не знати, чи від бомби, чи з побоїв. Імя его ще до тепер не звісне. Надто арештовано дві підозріні особи.

— Ходіть, пане, у Київ, ходіть! Робота для вас найдеть ся! Ви-ж такі ніколи кінчили, світами їздилі, допоможете нам. От споміг я київську братську школу, нехай би людські діти вчили ся, а повести її добре, доглядати нема кому. Єзуїтам дорівняти годі. Ви-б доглянули, повели... А по братствах скільки роботи жде! Розчинило ся на хліб, а вимісити і спечи нема кому. Погано скрізь... варід опущений, побивають його підлотою, а оборонців так мало.

Могіла дивив ся уважно на смутного гетмана і передумував його слова. Гетман помочав хвилину, а потім знову почав:

— Буває, не можу заснути в ночі... рука болить. І снуєть ся мені по голові усе, що я доброго й лихого зробив. Погибло з моєї вини багато Турків і Татар — ну, се ще не гріх, а заслуга перед Богом. Та от скільки християнської крови пролив я, коли визволяв королевича з біди під Москвою... усе за ті привилєї, за ті уступки, що ми жадали від Іяхів... усе на те, щоб ми не обляшили ся, щоб віри своєї прадідівської не покидали. І тепер прийшов на поміч... думає собі: не забудуть нам того, перестануть пити нашу кров. А тут, дивись, ще й до кінця діла не доведено, уже я маю класти голову під турецький топір, а народови відберуть і се, що дали зі страху. Але пожалують вони ще колись того...

У голосі гетмана чути було і жаль і гнів.
(Дальше буде).

В ході ночі і слідуемого дня пороблено численні ревізії і арештованя між анархістами. Поліція знає вже докладно справців замаху. Замах походить виключно з іспанських кругів. Ще д. 26. мая арештовано пять анархістів, між ними 3 Іспанців і одного Англіїця; шестий успів втечи. Арештований анархіст Веліна, якого недавно в Іспанії засуджено заочно на 10 літ в'язниці, зложив важні зізнаня.

Король Альфонс вернув до готелю в добрім гуморі і зараз зателєграфував до матери про «дрібний виладок», як назвав пережитий замах. Через цілий слідуєчий день велика маса осіб підписувала аркуш, виложеної в готелю Рояль, на знак обуреня на анархістичний замах. Ціле дипломатичне тіло, члени кабінету, послы, президенти сенату, заступники чужих держав, і т. д. складали королеви желаня. Дальші приняті і забави відбували ся після уложеної програми, а вчера рано поїхав молодий король з президентом Любетом до Ст. Цир.

Япаньско-росийська війна.

Нема мира!

На вчерашній воєнній раді, відбутій в Царскім Селі під проводом царя, зачала ухвала, як довозять петербурскі кореспонденти німецьких великих дневників, що би війну провадити далше. По скінченю ради, довозять далше, цар прийняв на авдєнції міністра Віттого і поручив ему, що би як найскорше приготував всьо потрібне до скликаня народної репрезентації. Цар хоче очевидно відкликати ся до народа з жаданем дальших средств на війну. Тут можливі три евентуальности: або народна репрезентация цілком відкловить ся від упертого становиска неможливої на разі відплати Япанцям, або вчинить іunctim межи признанем дальших видатків, а концесіями в користь горожаньских свобод, або вкінці без дальших застережень прилучить ся до бажань правительства вести війну аж до остаточного, бодай фінансового звисилєня Япанії. Се последнее найменше правдоподобне, а також і перше, в виду рішучого становиска правительства і великого zaangażованя сил та інтересів на далекім Сході є майже неможливе; остає друга евентуальність, іменно обопільних концесій: правительство згодить ся на конституційні свободи, а парламент на мілітарні тягарі. Так отже свобода в Росії не зродить ся, здає ся, в наглих та сильних судорогах, як у Франції в часах революції, а дорогою уступок і повільного розвою з причини «державних конечностей», як се було в Австрії.

Подробиці битви.

Про ролю Рождественського яко вождя висказав ся один високий урядник міністерства війни в Петербурзі, що там не приписують Рождественському жадної вини в нещастю балтійської флоты. Рождественський поступав як герой, а тільки недостаточне вправленє залози і лихий корабельний материал були причиною погрому. І справді із зізнань полонених Япанцями Росиян виходить, що Рождественський немов гонений якимсь нещастєм, мусів переносити ся з корабля на корабель, бо кождий затоплював ся під цілними стрілами Япанців. З адміральского корабля «Князь Суворов» Рождественський поїхав на панцирник «Бородіно», який плинув на самім чолі і перший розпочав огонь на япаньскі передові панцирники «Гірошіма» і «Фуї». Кілька влучних стрілів зробило страшні спустошення на помості, а Рождественський одержав тяжкі рани. Незадовго «Бородіно» пішов на спід, а залоза аж до послідної хвилі, як засвідчають самі Япанці, відповідала хоробро на неколкої огонь неприятельских кораблів; всего 40 людей виратувано з цілої залози «Бородіно». Раненого Рождественського перевезли на «Ослаблю», де находив ся адмірал Фелькерсгам. Однак зараз на початку битви япаньський стріл ушкодив командантску вежу і убив там Фелькерсгама, а відтак «Ослабля» почав товутити, ушкоджений в долішних частях. Рождественського разом зі штабом 200 людей перевезено на контрторпедовець «Буйний» та небавом і він почав потапати, бо неприятельський набій ушкодив его під водою. Для улєкшеня тягару штаб Рождествен-

ского пересів ся на контрторпедовець «Бідовий», куда перенесено і раненого адмірала, а «Буйний» плывучи поволи, дістав ся в руки Япанців. Так само і «Бідовий» не успів уникнути погоні. Его затоплено, а залозу забрано до неволі.

Про адм. Небогатова натомість доносить бюро Райтера з Токіо, що его надбано коло острова Лянкурт, з ескадрою, зложеною з пяти кораблів. Корабель «Ізумруд» успів втічи, а чотири иньші кораблі не ставляли жадного опору і стягнувши російську фану, вивісли япаньску. Адмірал Небогатов спустив лодь і зблизив ся на ній до япаньского панцирника «Азама», де піддав ся. Хотая дальша борба не могла би вплинути на судьбу битви, але все таки поступок Небогатова остає нечесним і мало має примірів в історії. Такого пана властиво на те годує ся цілий его вік, аби в даній хвилі він жертвував себе і коли не побідив ворога, то бодай своєю смертю причинив ему рівної шкоди. На кождий спосіб Небогатов за чотири свої кораблі міг знищити чотири япаньскі, а тимчасом він віддав свої без борби і зміцнив ворожу силу о яких 8 великих боєвих суден!

Зі справоздань нечисленних тих командантів, яким судило ся добитись до Владивостока, найінтересійше є поручника Дурнова, команданта торпедівця «Бравий»: Я прибув щасливо дня 30. мая до Владивостока по відлученю дня 27. мая о год. 9. вечером від російської ескадри. В тім часі я бачив всі панцирники в боєвм порядку. З війскою «Ослабля» і одного корабля типу «Князь Суворов», всі панцирники плыли один за другим. О год. 1/23 пополуни ми виратували 175 моряків і офіцірів, як з судна «Ослабля» впали були до моря. О год. 4 пополуни я був в дуже сильнім огню. 6 цалевий набій знищив корабельний міст і частину кітла. В наслідок експльозії сего набою стали далше знищені два кітли і також понеували ся машинові части. 10 моряків згануло, чотири і один поручник легко ранені. Сі ушкоджені зменшили скорість корабля, внаслідок чого я не міг плисти разом з ескадрою. Тому я повплив сам і що би оминати погоню япаньских торпедівців, я плывув здовж япаньских побережий. По дорозі я стрітив більше, чим 15 неприятельских торпедівців, які повертали з атаки. Що би мене не достережено, я казав усунути щогол і через день помалювати комини на бідо. Дня 29. також третій котел попсув ся, так що міг плисти тільки 5 морских миль на годину. Задля браку угля я був примушений спалити всі деревляні части корабля. Дня 30. я поставив один щогол і получив ся телеграфічно з Владивостоком.

Командант згадуваного вже «Ізумрада», що то втік з посеред ескадри Небогатова, капітан бар. Ербен, доносить з пристани Ст. Ольга, що в цілі змілєня погоні і задля браку угля взяв курс до Володимирского заливу, а не до Владивостока, однак в ночі наїхав на скалу і був примушений залозу висадити на сушу, а корабель висадити у воздух. З тих справоздань виходило би, що російскі кораблі навіть не мали на стільки угля, що би дійхати повною парою до місця призначеня. Се доказує тільки про легкодушність, з якою вибрано ся на війну.

Про обопільні страти доносить з Токіо оцінку, яка поражает свою диспропорцією. Росияни стратили в битві 7—9 тисяч людей, не вчисляючи в се полонених; богато трупів найдено на сусідних островах і побережах. Япаньскі страти вносять еше менше, чим припускано, бо тільки 113 убитих і 624 ранених офіцірів і воєків. В другій телеграмі бюро Райтера доносить урядове спростованє, що число ранених вносять не 624 а 424 людей! Прямо не хоче ся вірити такому сказочному вислідю. Америкавська фабрика підводних людей хотіла приписати той вислід своєму винаходови, однак япаньске правительство заявило категорично, що підводні люди не брали уділу в битві, а світлу побіду належить приписати головно знаменито виконаням атакам япаньских торпедівців.

На суші.

Як ми припускали, Япанці не заспляють справи на суші. На вістку про побіду на мори проявила ся в Манджурії зараз їх офензивна діяльність. Се має не тільки тактичне значінє, але і чисто психологічне, яке очевидно япань-

там сотрудника редакції, до котрої належав співаний карабель. Він телеграфував своїй редакції вийми з біблії, аж поки не надіхав співаний карабель его редакції.

Посмертні оповістки.

— **Др. Генрих Ляман**, основник і власник лічничого закладу в Вайсер Гіри, коло Дрезна, слашний реформатор розумного способу життя і ліччя, умер д. 1. н. ст. червня. Его заклад буде дальше вести вдова при участі лікарів.

Телеграми

з дня 3. червня.

Рим. Вчора почав ся тут евхаристичний конгрес при участі 22 кардиналів і многих епископів.

Будапешт. Угорский сойм на вчерашнім засіданню прийняв значною більшістю голосів внесене Кошута на установлене самостійної угорської цлової тарифи.

Петербург. Кабінетова рада, якій проводив нар. рада вчора над речинцем скликания земского собору.

Берлін. Berl. Loc. Anz. доносить, що другого дня битви залога судна, на яким був адм. Небогатов, звязала его і офіцирів і вивисла білі фани на знак капітуляції. Стало ся се з мести за строге поведене Небогатова а підчиненими.

— На нагороди пильности припоручила ч. н. красава Рада шкільна отсі книжочки Руского Товариства педагогічного у Львові: I. Образкові без тексту для дітей найнижшого степеня: ч. 100 Для розривки 1-20 К — 99. Ах яке хороше 2-00 К. — 26. Наші звірата 0-80 К. — II. Образкові з текстом для дітей другого степеня науки: ч. 8. Звиринець 20 с. — 9. Гостинець 20 с. — 10. Забавки 20 с. — 11. Менажерія 20 с. — 96. Дітвора 1 К. — 97. Звірата домашні 80 с. — 98. Приятелі дітей 1-20 К. — III. Ілюстровані для дітей третього і четвертого степеня науки: ч. 58. Казки народні ч. I. бр. 50 с, опр. 64 с. — 60, 62, 69, 75, 76 казка Андерсена бр. по 50 с, опр. по 70 с. — 63. Казки Бранчанінова бр. 30 с, опр. 44 с. — 64. Робінзон Чайченка бр. 80 с, опр. 1-10 К. — 109. Робінзон велик. бр. 1-80 К, опр. 2-20 К. — 65. Міров: Пригоди Дон Кихота ар. 80 с, опр. 1-10 К. — 101. Гете-Франко: Лис Микита бр. 1 К, опр. 1-30 К. — IV. Книжки без образків для дітей третього і четвертого степеня науки: ч. 109. Робінзон великий бр. 1-50 К, опр. 1-80 К. — 1. Мальтвеник нар. опр. 30 с, опр. в полотно 40 с. — 3. Китиця желань 3 розш. вид. бр. 40 с, опр. 60 с. — 4. Читанка бр. 20 с. — 13. Т. Шевченка: Кобзар для дітей 30 с. — 15. Юл. Верне. Подорож довкола землі бр. 1-20 К, опр. 1-50 К. — 29. Мальота. Без родини опр. 1-10 К. — 54. Т. Шевченка. Кобзар бр. 2 К, опр. 2-40 К, в полотно 2-70 К. — 71. Оповіданя для дітей бр. 40 с, опр. 54 с. — 72. Копюбинський. Оповіданя бр. 40 с, опр. 54 с. — 73. О. Катренко. Оповіданя бр. 40 с, опр. 54 с. — 74. Василь В-р. Подорож по краю Ліліпутів бр. 50 с, опр. 64 с. — 77. А. Кримський. Переклади бр. 40 с, опр. 54 с. — 82. Марш Борецька — іст. опов. бр. 40 с, опр. 60 с. — 84. Др. М. Пачовский. Народні думи з поясненями ч. I 40 с, опр. 60 с. — 86. Л. Толстой. Кавка бр. 40 с, опр. 54 с. — 87. О. Кониський. По дні бр. 30 с, опр. 44 с. — 88. Покарана лож. Коєдїйка Кучалської 20 с, опр. 34 с. — 90. Дивні пригоди Комаха Сангвіна ч. I 48 с, опр. 70 с. — 91. Е. Ярошинська. Перша книжочка для м. дівчат 20 с. — 94. Е. Ярошинська. Друга книжочка для м. дівчат 20 с. — разом оправлені 54 с. — 92. Малий співаник 20 с. — 93. Калюдя Лукашевич. Серед цвітів, комедия в 2 діях 16 с, опр. 30 с. — 103. Англійські казки 24 с, опр. 38 с. — 104. Е. Ярошинська. Повістки 24 с, опр. 40 с. — 106. Др. І. Франко. Абу касимов казці 60 с, опр. 90 с. — 108. Збиточник Гумфр з англійського 70 с, опр. 1 К. — 111. Л. Глібов. Бійки 10 с. — ч. III, IV, VI. В. Чайченко. Комар, Грицько. Дума про княгню Кобваря по 10 с. — ч. V, VII. Дніпрової Чайки. Казка про сонце та его сина, Писанка по 10 с. — 112. Істория куєка хліба бр. 50 с, опр. 64 с. — V. Книжка для м. модіжи шкіл виділових: ч. 89. М. Ворчок. Гиститутка бр. 40 с, опр. 60 с. — 95. Шекспір в повістках бр. 30 с, опр. 60 с. — За мідляти можна в канцелярії Руского Товариства у Львові ул. Сикстуска ч. 47 або в книгарни Товариства ім. Шевченка у Львові ул. Театральна ч. I. Хто пришле гроші наперед, тому при замовленю книжок (в канцелярії Товариства) на квоту 10 К висилає Товариство книжки оплатно, а від надвижки дає 10% рабату. При замовленнях низше 10 К (на наші книжки) треба дочислити оплату поштовою. — *Книгарня Р. Тов. педаг. у Львові.*

Кашель!

Хто на него терпить, най уживає ви-пробованих усмиряючих і смачних

Kaiser's Brust-Camarellen

2740 нотар. потверджених свідощтв стверджує певний успіх при кашлю, хрипці, катарі і флегмі.

Пачка 20 і 40 сотиків. Правдиві лише з маркою охоронною «Три сосни». Склади: у Львові: С. Гай, аптека; Зигм. Рукер, аптека; Петро Миколай і Сна, дрогуєрія; Якоб Байзер, аптека; О. Ф. Вилклер і Сні; Кароль Палевский, аптека; Ів. Шелес; М. Лазовский аптека; Адольф Ашкенави, аптека під зола слоном; І. Шінес-Юратинський, аптека; Антон Ербар; Едмунд Курпер, дрогуєрія; — Лев Калтер, аптека в Бродах; Поалім Фрідман, апт. в Миколаєві; Зигм. Ротенберг, аптека в Олеську; Герм. Енглендер в Перемишлянах; Мартин Собель в Стрию, Д. Роінгер, апт в Зборові; Моріц Бібрінг, апт. в Станиславові; Стан. Бурса, в Косові; Юліян Новицкий, апт в Печеніжній; Е. Штенцель, апт. в Коломиї; Адольф Дуретер, апт. в Бережанах; Зигм. Ля дес, аптека в Вишнівчику; Володислав Нагдик окр. апт. в Бережанах; В. Фальк, дрогуєрія в Станиславові; І. Б. Лянк, дрог. в Ярославі; Е. Геллер в Надвірній; С. В. Лянгінгер в Самборі; Др. Юл. Францос, апт. в Тернополі; Вільг. Ландесберг, апт. в Бродах; Здислав Завалкевич в Камінці; Г. М. Фішер апт. в Станиславові; Аптека під Білим Орлом В. Філіпка в Н. Санчі; Лавр. Шімерман маг. фарм в Підволочиснах; Ігн. Гешелес, апт. в Городну; Ст. Фалішевский, апт. в Балгороді.

Стация почтова телегр. і залізн. Unterthemenau. Річний оборот поверх 3.000 вагонів.

Унтертеменаусна фабрика виробів з глини ІВАНА князя ЛІХТЕНШТАЙНА

в Unterthemenau bei Lundenburg, поручає: гарні глини кафелі великого рода і витривалости на хідниці, дівріці, стайні, подіра і т. п., дальше плити мозайкові в тисячах десенів від найпростійшого до найбогатшого виконання (рїч а продукция 15 мільонів плит) для церков, шкіл, фабрик і т. д., подійно поливані камінні рури, комини, ремізові рури, поливані цегли (сухопрасовані з найвищою витривалостию для пальных будівель, мокро прасовані для будови каналів), плити до викладаня отін і фасад, блискучі плити, дахівни всякого рода, натуральной краски і поливані у всіх барвах, рури до дренаваня, кафелі до печий.

Ілюстровані ціни даром і оплатно. Число робітників 700.

Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченка

у Львові (ул. Театральна ч. 1) повідомляє, що має на складі отсі повини: II том «Історії України Руси» Грушівського, II вид. брош. 7-50 К, опр. в полотно 8-90 К, опр. в півшкірок 10 К, Лепкого «В горах» гарно оправні по 2 К, «За красою», альманах в честь Кобилянської, брош. 3 К, опр. 4 К. — При замовленю оправлених книжок просимо подавати, якої краски має бути управа.

Лев Лопатинський.

Перед і за кулісами

та другі оповіданя.

Ціна 1 К.

Зміст: Перед і за кулісами. — Будник 417. — Ягоди. — Атак серця. — Збиточники. — Акторске щастє.

Набути можна в Ставропільській книгарни.

Що року горять хлопські мільони неасекуровані!

„ДНІСТЕР“

Товариство взаїмних обезпечень у Львові (Ринок 10) одинокє руске Товариство асекураційне обезпечає будинки, движимости, збіжє і пашу на случай пожежи. По пожарі виплачує „Дністер“ зараз відшкодованя; оцінку шкід переводить разом з місцевими членами; через 12 літ виплатив „Дністер“ відшкодовань в сумі 5 мільонів, 340 тисяч корон.

ФОНДИ „ДНІСТРА“ вносять (з кінцем р. 1904) суму 1,183.874 кор. і уміщені суть в цінних паперах.

В „ДНІСТРІ“ єсть обезпечених більше як 300.000 будинків. На покритє хат черепом дістають члени „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

ПОЛІСИ „ДНІСТРА“ приймають ся при всіляких позичках в Банку кравнім, касах оцадности і касах сиротанських.

ЧИСТИЙ ЗИСК по скінченім році звертає ся членам; в літах 1901—1904 звернув „Дністер“ членам 284.857 кор.; (за літа 1900 до 1902 по 8%, за 1903 р. 5% премії)

АГЕНЦІЯ „ДНІСТРА“ находять ся у всіх містах і більших селах і треба подавати обезпеченє через агента; господарі письменні повинні старати ся о агенції „Дністра“ в таких сторонах, де инші агенти „Дністра“ не роблять. Агенти „Дністра“ заробили вже провізні 662.807 корон.

НА ЖИТЄ обезпечайче ся тільки через „Дністер“ в Товаристві Крак.; свою провізю від сих обезпечень дав „Дністер“ на рускі добродійні ціли.

„Дністер“ припоручили Преосв. Епископські Ординарати.

Др. Величко Григорій.

ПЕРШЕ РУСКЕ ЗАВЕДЕНЄ НАСІННО-ОГОРОДНИЧЕ.

Насія ярип, цвітів, господарскі і т. д. з перворядної фірми ерфуртської.

Росада ярип, цвітів, трускавок і т. д. Корчі. Деревя. Рожі. Цибульни цвітів.

ЛьВІВ, Личаківска 24.

Заведене огородниче в Скнилові (під Львовом), п. Кульпарків.

Все як найліпшої якости що до добору гатунків і сили кильченя.

Всякі замовленя виконує ся як найточнійше і найшвидше.